

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Översyn av valdistrikt i Gävle kommun inför val år 2022

Förslag till beslut

Valnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

att anta bifogat förslag om indelning av valdistrikt i Gävle kommun inför de allmänna valen 2022.

Ärendet i korthet

Varje kommun ska enligt vallagen delas in i geografiska röstningsområden (valdistrikt). Kommunen ska se över indelningen året närmast före det år då ordinarie val till riksdagen skall hållas.

Valnämnden har tagit fram ett förslag på ny indelning av valdistrikt inför 2022 års val för beslut i Kommunfullmäktige och slutgiltigt beslut av länsstyrelsen Gävleborg.

Förslaget innebär att de allra flesta valdistrikt lämnas oförändrade från 2018. Vissa justeringar föreslås för att bland annat uppnå jämnare storlek av distrikten i Sättra och Söder. Justeringarna framgår i beslutsunderlaget.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2016-11-21 § 2 att Gävle kommun från och med valet år 2018 ska utgöra en valkrets. Varje valkrets ska sedan delas in i valdistrikt.

Varje kommun ska enligt vallagen delas in i geografiska röstningsområden (valdistrikt). Kommunen ska se över indelningen året närmast före det år då ordinarie val till riksdagen skall hållas. Kommunfullmäktige ska föreslå en indelning som sedan Länsstyrelsen fastställer (4 kap 17 § i vallagen).

Bestämmelser om valdistrikt finns i vallagen. Ett valdistrikt ska omfatta mellan 1 000 och 2 000 röstberättigade. Motiven till att ett valdistrikt inte får vara för litet är att det äventyrar valhemligheten för de röstberättigade. Ett för stort valdistrikt innebär praktiska problem på valdagen med risk för köer och hög arbetsbelastning för röstmottagarna.

Om det finns särskilda skäl får dock ett valdistrikt omfatta färre än 1 000 eller fler än 2 000 röstberättigade. Skäl för detta kan till exempel vara

Kommunstyrelsen

om valdistriktet är geografiskt svårtillgängligt eller att valdistriktet väntas öka eller minska sin folkmängd inom kort.

Förutom att få en lämplig storlek bör valdistrikten utformas så att de röstberättigade får en bra resväg till vallokalen. Ett distrikt ska också om möjligt ha "naturliga" gränser. Det innebär att gränserna om möjligt ska gå längs med vägar och mellan bostadsområden snarare än igenom dem. Ett valdistrikt får inte heller helt omsluta ett annat valdistrikt.

Valnämnden ser över och beslutar om vilka vallokaler som ska knytas till respektive distrikt under hösten 2021 och våren 2022.

Förslag på förändringar i indelningen i valdistrikt

En översyn av valdistrikten i Gävle kommun har utförts av Styrning och stöd Gävle i samarbete med Livsmiljö Gävle. Ett förslag på ny indelning av valdistrikt inför 2022 års val har tagits fram för beslut i Kommunfullmäktige och slutgiltigt beslut av länsstyrelsen Gävleborg. Uppgifter om antal röstberättigade baserar sig på antal folkbokförda i kommunen och avser personer folkbokförda i Gävle som kommer att vara över 18 år på valdagen. Det innebär en viss övertäckning då det i denna population också innehåller personer som varken är svenska medborgare eller varit folkbokförda i Sverige i tre år och därmed inte har rösträtt i något av valen. Hänsyn måste också tas till eventuella förändringar så som till exempel in- och utflyttningar och nybyggnationer som kan inträffa under det kommande året.

Då Gävle är en stad som växer har ambitionen vid översynen varit att hålla vissa marginaler till den övre gränsen på 2 000, särskilt i områden som förväntas växa under de kommande åren.

De föreslagna förändringarna är:

- Gränserna mellan valdistrikt i Sätra har justerat för att uppnå jämnstora valdistrikt.
- Gränserna mellan valdistrikt på Söder har justerats för att uppnå jämnstora valdistrikt

Gräns mellan valdistrikten Hemlingby och Bomhus V har justerats för att uppnå lämpligare resväg till vallokal för röstberättigade

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Valnämnden 2021-09-17 § 18

Bilaga 1.1 - Förslag till valdistriktsindelning inför 2022 års riksdags-och kommunval - hela kommunen

Bilaga 1.2 - Förslag till valdistriktsindelning inför 2022 års riksdags-och kommunval - Gävle tätort

Kommunstyrelsen

Bilaga 1.3 - Förslag till valdistriktsindelning inför 2022 års riksdags-och kommunval – Söder Ö-Söder V

Bilaga 1.4 - Förslag till valdistriktsindelning inför 2022 års riksdags-och kommunval – Sättra C-Sättra Ö

Bilaga 1.5 - Förslag till valdistriktsindelning inför 2022 års riksdags-och kommunval - Hemlingby-Bomhus V

Bilaga 2 - Tabell med förändringar i indelningen av valdistrikt mellan 2018 och 2022 års val

Bilaga 3.1 - Valdistriktsindelning 2018

Bilaga 3.2 - Valdistriktsindelning 2018 - Gävle tätort

Bilaga 3.3 - Valdistriktsindelning 2018 - tätort Valbo

Under beredningstiden finns också förändringarna tillgängliga i form av en digital karta

på: <https://gis.gavle.se/pubs/smart/?karta=valkarta2022>

Beslutet ska skickas till

Valnämnden och Länsstyrelsen Gävleborg

*Linda Löfvenius
Nämndsekreterare
Administrativa avdelningen, Styrning och stöd*